

Obavijest krajnjim kupcima plina – prava krajnjih kupaca u pogledu ugovaranja opskrbe plinom

11. ožujka 2022. – S obzirom na donesenu *Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023.* (NN [32/22](#)), kao i velik broj upita koje je Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) zaprimila u pogledu načina ugovaranja opskrbe plinom, kao i prava krajnjih kupaca, ukazujemo na sljedeće:

Svi krajnji kupci kategorije kućanstvo **imaju pravo odabira žele li kupovati plin po reguliranim uvjetima** od opskrbljivača u obvezi javne usluge **ili slobodno na tržištu** od istog ili bilo kojeg drugog [opskrbljivača plinom](#) koji je aktivan na maloprodajnom tržištu plina. Među opskrbljivačima plinom, njih **14 ima status opskrbljivača u obvezi javne usluge**, a koje je HERA temeljem javnog natječaja odredila za svako pojedino distribucijsko područje u RH, za razdoblje od 1. travnja 2021. do 30. rujna 2024.

Kupac iz kategorije kućanstvo s tržišnim ugovorom uvijek se može vratiti na opskrbu u obvezi javne usluge, ali pri tome treba paziti na odredbe propisane ugovorom i ugovornim uvjetima tržišnog opskrbljivača koje mogu sadržavati nadoknadu u slučaju prijevremenog raskida ugovora.

Promjenu opskrbljivača plinom započinje krajnji kupac podnošenjem popunjenog i potpisanog Obrasca zahtjeva za promjenu opskrbljivača, pisanim ili elektroničkim putem, opskrbljivaču u obvezi javne usluge na svom distribucijskom području. Svaki opskrbljivač plinom dužan je objaviti poveznicu na mrežnu stranicu operatora tržišta plina kojom se omogućava preuzimanje [Obrasca zahtjeva za promjenu opskrbljivača plinom](#). Opskrbljivač plinom najkasnije do petog radnog dana od dana zaprimanja zahtjeva obavještava krajnjeg kupca o prihvaćanju ili odbijanju zahtjeva, te u slučaju prihvaćanja zahtjeva pokreće postupak promjene opskrbljivača plinom u informacijskom sustavu operatora tržišta plina. Postupak promjene traje najduže 4 radna dana, a uvjet za uspješnu provedbu postupka je da je krajnji kupac podmirio svoje dospjele novčane obveze prema postojećem opskrbljivaču plinom.

Opskrbljivač plinom, u skladu sa Zakonom o tržištu plina (NN 18/18 i 23/20) i Općim uvjetima opskrbe plinom (NN 50/18, 88/19, 39/20 i 100/21), mora voditi računa da **krajnji kupci iz kategorije kućanstvo dobiju sve relevantne informacije** na temelju kojih mogu samostalno zaključiti koja je usluga opskrbe plinom – u okviru javne usluge ili tržišna – za njih povoljnija.

Cijenu plina na tržišnim osnovama krajnji kupac kategorije kućanstvo i krajnji kupac koji nije iz kategorije kućanstvo, dakle krajnji kupac iz kategorije poduzetništvo, ugovara slobodno, što znači da je **predmet dobrovoljnog i obostranog sporazuma opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca**, a što je definirano i odredbom članka 7. stavka 6. Općih uvjeta opskrbe plinom, kojom je propisano da cijenu plina u ugovoru o opskrbi plinom opskrbljivač plinom i krajnji kupac slobodno ugovaraju.

Ostale uvjete opskrbe plinom krajnji kupac također slobodno ugovara na tržišnim osnovama s odabranim opskrbljivačem plinom, pri čemu međusobno definiraju i **način utvrđivanja cijene plina tijekom ugovornog razdoblja**, odnosno fiksnu ili promjenjivu cijenu te eventualne uvjete promjene cijene i/ili pojedinih elemenata cijene tijekom ugovornog razdoblja, trajanje ugovora, način produljenja ugovora, mogućnost i uvjete raskida ugovora, način rješavanja sporova i drugo, a rizike promjene odredbi ugovora snose ugovorne strane. Pritom su Zakonom o tržištu plina i Općim uvjetima opskrbe plinom propisani osnovni zahtjevi koji se

moraju poštivati prilikom ugovaranja uvjeta za opskrbu plinom, a što uključuje, između ostaloga, i **propisani minimalni sadržaj ugovora o opskrbi plinom** te sadržaj uvjeta opskrbljivača, kao i **rok u kojem opskrbljivač plinom mora obavijestiti krajnjeg kupca o promjeni uvjeta ugovora o opskrbi plinom**, a sve u svrhu informiranja krajnjeg kupca o njegovim pravima i obvezama te pravima i obvezama opskrbljivača plinom.

Općim uvjetima opskrbe plinom regulirano je postupanje opskrbljivača plinom u slučaju izmjene ugovornih uvjeta te je propisano da je **o svakoj promjeni uvjeta ugovora o opskrbi plinom, osim u slučaju promjene dijela cijene koji se regulira, opskrbljivač dužan obavijestiti krajnje kupce najkasnije u roku od 30 dana prije početka njihove primjene**, a u navedenoj obavijesti je, **u slučaju da su novi uvjeti nepovoljniji od uvjeta pod kojima je ugovor sklopljen**, dužan upoznati krajnjeg kupca o njegovom **pravu na jednostrani prijevremeni raskid ugovora o opskrbi plinom bez plaćanja naknade ili bilo kakvih drugih troškova, u roku od 14 dana** od dana zaprimanja obavijesti, pri čemu se pod nepovoljnijim uvjetima podrazumijeva povećanje cijene, osim u slučaju da je cijena utvrđena izračunom prema elementima propisanim ugovorom, kao i druge odredbe ugovora na koje opskrbljivač plinom može utjecati, odnosno na dio koji nije reguliran energetskim i drugim propisima.

Imajući u vidu da je cijena bitan element ugovora, u slučaju promjene cijene tijekom ugovorenog razdoblja, kada je ugovorom o opskrbi plinom i uvjetima ugovora **ugovorena fiksna cijena**, opskrbljivač plinom i krajnji kupac obvezni su postupati u skladu s općim propisima kojima se uređuje izmjena ugovora, odnosno **sklopiti odgovarajući dodatak ugovoru u pisanom obliku - potpisom kojega krajnji kupac potvrđuje da prihvaća promijenjene uvjete, odnosno novu cijenu**.

Strana nezadovoljna postupanjem, odnosno poduzimanjem ili propuštanjem radnje može izjaviti **prigovor na rad opskrbljivača plinom**. Opskrbljivač plinom mora odlučiti o prigovoru u roku od 15 dana od dana izjavljivanja prigovora. Ako po odluci nezadovoljna strana i dalje smatra da su joj povrijeđena prava ili pravni interesi, može radi zaštite svojih prava izjaviti prigovor HERA-i. Također ističemo da se sporovi između opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca koji proizlaze iz ugovora o opskrbi plinom, a koji se tiču cijene plina, načina njezina utvrđivanja te njezine izmjene, rješavaju na ugovoreni način, odnosno pred nadležnim sudom.

[Više...](#)